
Z ČINNOSTI PSYCHIATRICKÉ SPOLEČNOSTI ČLS JEP

Z jednání výboru Psychiatrické společnosti 2. března 2005

- Dopolední schůze byla slavnostní, věnovaná výročí **110 let od narození prof. Vondráčka. Doc. Faltus převzal čestnou medaili ČLS JEP a medaili 1. LF UK za letitou činnost ve prospěch společnosti i fakulty.**
- Termín pro přihlášky **Kuffnerovy ceny** byl prodloužen do 30. 4. 2005.
- Bylo dosaženo shody ve vzdělávacích postgraduálních programech (psychiatrie, gerontopsychiatrie, pedopsychiatrie, AT), aby z pěti let výcviku bylo stráveno na akreditovaných pracovištích 12 měsíců (místo původních 60). To za předpokladu, že vzniklá a uznávaná akreditovaná pracoviště budou splňovat náležité standardy, které doposud nebyly vytvořeny. Důvodem je hlavně skutečnost, že postgraduální výchova nebude nijak dotována.
- Návrh na indexaci zdravotních výkonů pro neatestované lékaře sestaví dr. Bašný pro lékaře psychiatrických lůžkových zařízení.
- Dr. Praško předložil návrh financování a rozvoje psychiatrického výzkumu. Po doplnění (výzkum veřejných služeb, pedopsychiatrický, epidemiologický) výbor souhlasí.
- **Kongres WPA** v r. 2008 bude v termínu 19.–25. 9. 2008. Předsedou místního organizačního výboru bude **prof. Raboch**, místopředsedou vědeckého výboru bude **prof. Höschl**.
- Sbírká pro oběti tsunami vynesla cca 40 000,- Kč a bude odeslána WPA.
- K žádosti MZd o novelizaci rajonizace psychiatrické lůžkové péče konstatováno, že současná vyhláška uvádí prakticky stav z r. 1972, že není řešena rajonizace akutní psychiatrické péče (uváděny pouze léčebny), že psychiatrická oddělení neměla a nemají stanoven rajón. Vcelku tedy nemá stát zajištěnu rajonizaci akutní psychiatrické péče. Stejně tak i v pedopsychiatrii.
- Prezidentem – elect EPA byl zvolen **prof. Ruiz**.
- Funkční období počne r. 2006.
- Nový návrh zákona o zdravotní péči uvádí jako výjimky z obecného pravidla (že pacienti mají neomezený vstup do dokumentace) pro psychiatrii: testová psychologická vyšetření a průběh psychotherapeutického léčení. Výbor souhlasí, nicméně stále zastává stanovisko, že psychiatrická dokumentace by neměla být bez omezení přístupna nemocným.
- Výbor pro udělení Ženevské ceny WPA určil jako **laureáta za rok 2004 prof. J. L. Pellegriniho** z Argentiny.
- Výbor se seznámil se zápisem jednání výboru psychosomatické sekce (předseda dr. Chvála). Sekce má svoji internetovou stránku (www.sktlib.cz/psychosomatika). Psychosomatická konference s tematikou „Biologické, psychologické a sociální v medicíně“ bude uspořádána 21.–23. 9. 2006 v Liberci.
- Katalog akcí České lékařské společnosti již nevychází v tištěné formě. Je k dispozici – i s možností vkládání dalších údajů – na adrese www.cls.cz/katalog.
- Na žádost OS Amicus v Brně výbor projednal: 1. návrh na doplnění zákona o domácím násilí o zlepšení situace v případech, kdy se násilí dopouští osoba se závažnou duševní poruchou, 2. návrh na širší výklad zákonného pojmu „nebezpečný sobě a okolí“ a 3. návrh na rozšíření zákonných indikací pro nedobrovolné přijetí do psychiatrických zařízení: kromě „nebezpečnost sobě a okolí“ doporučuje i indikaci „neschopnost činit rozhodnutí o léčbě“. S uvedenými třemi návrhy výbor souhlasí a doporučuje je k projednání s příslušnými orgány. Dr. Baudiš pověřen, aby v tomto směru informoval i výbor pro lidská práva a biomedicínu Rady vlády pro lidská práva.
- Žádost prof. H. Herrmanové (Melbourne, Austrálie) o podporu kandidatury na funkci sekretáře pro publikace WPA nebyla projednána. Návrhy byly již dříve schváleny a odeslány.

Dodáno redakci: 9. 3. 2005

Zapsal MUDr. Pavel Baudiš, CSc.

Z jednání výboru Psychiatrické společnosti 6. dubna 2005

- MUDr. Praško a MUDr. Doubek budou požádáni, aby zpracovali nový návrh na zařazení výkonů „foterapie“ do sazebníku výkonů, když původní návrh v dohodovacím řízení nebyl schválen.
- Prof. Raboch a prim.. Zrzavecká absolvovali řadu jednání (MZd, VZP) o zlepšení ve financování akutní psychiatrické péče. Získali řadu příslibů. Podají novou kalkulaci nákladů na ošetřovací den.
- Členové výboru pokračovali v diskusi o postgraduálním vzdělávání - dosud nejsou stanovena kritéria pro „akreditované pracoviště“. Byla potvrzena doba 12 měsíců nutných pro pobyt na akreditovaném pracovišti. Diskutovalo se o možnostech dalších „doporučených pracovišť“ a jejich kritériích.
- Výbor obdržel překvapivý dopis z ČLS JEP, že časopis Česká a slovenská psychiatrie je ztrátový (rok 2004 mínus 18 000 Kč). Sekretář spolu s vedoucím redaktorem časopisu ověří vykazované náklady.
- Mezioborová konference o poruchách příjmu potravy proběhla úspěšně.
- Sekretář pověřen zorganizováním přeregistrace členů sekce sociální psychiatrie, když dosavadní výbor sekce není aktivní a předseda sekce ztratil členství v Psychiatrické společnosti.

- U doc. Vavrušové bude urgováno l. oznámení o Slovensko-českém psychiatrickém sjezdu v prosinci 2005.
- Prof. Drtílková informovala o návrhu nové rajonizace lůžkových zařízení pro akutní pedopsychiatrickou péči.
- Jako expert pro psychiatrii byl zdravotnímu radovi Středočeského kraje opětovně doporučen prim. Bazika (PL Kosmonosy).
- Výdaje na rozesílání pozvánek na pracovní schůze jsou vysoké. Uvažuje se o distribuci ve vlastní režii.
- Závěrem schůze poděkoval předseda výboru všem dosavadním členům za práci, aktivitu a podporu.

DODATEK: Na závěr odpolední pracovní schůze byly oznámeny výsledky voleb nového výboru Psychiatrické společnosti ČLS JEP (předseda volební komise - doc.

Pavlovský). Bylo navrženo 28 kandidátů na členy výboru, rozesláno 1054 volebních lístků. Odevzdáno bylo 329 hlasů, z toho 291 korespondenčně, 325 hlasů bylo platných, 4 neplatné.

VÝSLEDKY HLASOVÁNÍ:

Členové výboru: prof. Raboch (216 hlasů), prof. Höschl (210), MUDr. Bašný (188), MUDr. Baudiš (160), prof. Češková (159), MUDr. Praško (155), prof. Libiger (154), prof. Kratochvíl (145), prim. Tůma (134), prim. Popov (125), prim. Rektor (124).
Revizní komise: prof. Bouček (119 hlasů), prof. Drtílková (108), MUDr. Hermann (107).
Náhradníci: prim. Seifertová (106 hlasů), MUDr. Holanová (98), MUDr. Vaněk (97), MUDr. Drlíková (92), doc. Hrdlička (91), MUDr. Tautermann (89).

Dodáno redakci: 12. 4. 2005

Zapsal MUDr. Pavel Baudiš, CSc.

HISTORKY Z PSYCHIATRIE

Fantom

(Vybráno z knihy „Vzpomínání na Dobřany“)

Sklepení a průchodné kanály ústavu tvoří jedinečný labyrint, který kopíruje objekty na povrchu. Někteří nemocní zde našli svůj svobodný svět a mohli zde realizovat svoje touhy. Bylo to pro ně příjemné útočiště se zajištěným teplem z parovodního potrubí i se zaopatřením stravy z přebytků oddělení, která se jim tajně dodávala v rámci patientské solidarity. Žili zde po nějaký čas propuštění nemocní, kteří nechtěli nebo nemohli jít domů, alkoholici z oddělení 20 zde provozovali po jistou dobu i podnikatelskou činnost. Vybavili ve svém sklepu komnatu s postelí pro intimní účely a tuto pronajímali za finanční obnos jako hodinový hotel. Přispívali tak ke zlidštění ústavní péče, neboť vycházeli vstříc nemocným při návštěvách jejich manželek a umožňovali i zdárné vyvrcholení nezávazných ústavních seznámení.

Současně v této době zažil ústav jednu mimořádnou událost, která, jak se později ukázalo, se vším souvisela. Během noci byl vykraden místní ústavní konzum. Jak zjistila policie, loupežník, který se tam dostal úzkým okénkem, byl dost skromný. Ve skladu, ve kterém odcizil něco málo potravin k nasycení a vypil jedno pivo, si na závěr svojí exkurze rozdělal na betonové podlaze malý ohniček z kartonů a třisek na zahřátí. Proti všem zásadám lupičské logiky se vloupal další noc znovu do prodejny, a to ještě dříve, než mohlo být malé okénko opatřeno mříží. Začalo být jasné, že jde o rukopis některého pacienta.

Vylučovacím postupem padlo podezření na nemocného, který před několika týdny uprchl sestrám při převádění do lázní. Další, tentokrát již úspěšný zátah vedený koncentrovaně do středu sklepů ze všech stran, vedl k úspěchu. Byl chycen pacient FILIPI, všem známý nemocný italské národnosti.

O jeho přešlém životě a anamnéze se toho moc nevědělo. Bylo to válečné dítě, jehož rodiče zmizeli kdesi ve víru války. Pravděpodobně šlo o sirotka, který byl nakonec umístěn u nás v jednom našem dětském domově. Neznal prostředí, neznal řeč, trpěl těžkou deprivací a sociální izolovaností. Vše kolem něho se mu zdálo nepřátelské, s dětmi si nedovedl hrát a zpětně se pak stával terčem nežádoucí pozornosti i ústrků. Pokoušel se i z dětského domova utéci, ale po nuceném navrácení zpět se rval s jižanským temperamentem s vychovateli. Nakonec byl dán do ústavu.

Na oddělení postával na denním sále dlouhé hodiny v jakémsi pozoru u okna, na dotazy lékařů se tvářil zcela uzavřeně. Stav byl diagnosticky rozpoznán jako katonní schizofrenie.

Po neúspěšném útěku, kdy vystupoval v roli fantoma sklepů, byl dán na uzavřené oddělení a více hlídán. Po nějaké době na sebe upozornil opět zcela neobvyklým způsobem. Na oddělení, kde se nacházel, se zavřel v nestřežené chvíli do velké bedny na prádlo, předtím se obložil papírem a chtěl se upálit. Z bedny se valil kouř, ale k hoření obsahu a k efektu nedošlo díky fyzikálnímu zákonu. Kuriózní pokus o suicidium selhal a skončil jen lehkým přiotrávením se kouřem.

Po řadě měsíců, kdy se zdálo, že jeho stav je zlepšen, se mu znovu při vhodné příležitosti při převádění z oddělení podařilo uprchnout. Uchýlil se opět do ústavních sklepů – v tomto případě již s jednoznačným úmyslem. Po několika dnech byl nalezen oběšený na trubce sklepního vedení. Odešel definitivně ze světa, který ani moc nepoznal, který nechápal a který nechápal ani jeho.

MUDr. Jan Klik